

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała-Koziół

Protokolant: Aleksandra Barańska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: (...) sp. z o.o. we W.

przeciwko P. S. (1)

o zapłatę odszkodowania

I. oddala powództwo;

II. zasądza od strony powodowej (...) sp. z o.o. we W. na rzecz pozwanego P. S. (1) kwotę 1217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III. nakazuje stronie powodowej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa (Kasy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia) kwoty 320,96 zł tytułem poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28.02.2013 r. strona powodowa (...) sp. z o.o. we W. domagała się zasądzenia od pozwanego P. S. (1) kwoty 5.516 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazała, że zajmuje się m.in. działalnością handlową i usługową w zakresie informatyki, w tym zajmuje się sprzedażą sprzętu komputerowego firmy (...). W dniu 1 października 2008 r. powód jako pracodawca zawarł z pozwanym jako pracownikiem umowę o pracę na czas nie określony nr (...) na pełny etat na stanowisko dyrektora handlowego. Pozwany jednocześnie oświadczył, że znane są mu obowiązujące u pracodawcy regulaminy a także przepisy dotyczące naruszenia tajemnicy państwowej i służbowej. Regulaminem określającym „Tajemnicę firmy (...) sp. z o.o.” jest (...) sp. z o.o. z 2 lipca 2001 r. W regulaminie tym wskazano, że tajemnicą powoda są: źródła i ceny towarów, informacje o prowadzonych rozmowach handlowych, wynagrodzenia pracowników, informacje o kontaktach (wszystkie zebrane informacje o kontrahentach są poufne i wyłącznie do wykorzystania służbowego), informacje techniczne i technologiczne wykorzystywane przez (...) sp. z o.o., informacje handlowe. Wszyscy pracownicy (...) sp. z o.o. są zobowiązani do zachowania „Tajemnicy firmy (...) sp. z o.o.”, a w szczególności zabronione jest przekazywanie i udostępnianie „Tajemnicy finny (...) sp. z o.o.” firmom konkurencyjnym.

W ramach obowiązków służbowych w firmie powoda, pozwany jako dyrektor handlowy, zawierał znajomości i kontaktował się z potencjalnymi klientami powoda. Po nawiązaniu kontaktu z danym klientem powód, sam będący natomiast klientem firmy (...), mógł zarejestrować swojego klienta w bazie H. (H. (...) D. R. Portal) dzięki czemu w przypadku przetargu organizowanego przez tego klienta powód otrzymywał od firmy (...) najkorzystniejsze warunki (specjalny rabat) na dostawę sprzętu dla tego klienta, przez co sam również mógł zaoferować najkorzystniejsze

warunki w przetargu i wygrać dany przetarg. Wykonując obowiązki służbowe pozwany, w imieniu powoda, zawarł kontakty z potencjalnymi klientami powoda, m.in. z Urzędem Miejskim w O., Powiatowym Urzędem Pracy w Ś., Powiatowym Urzędem Pracy w K., Powiatowym Urzędem Pracy w W., Powiatowym Urzędem Pracy w K. a także 4 Szpitalem (...) z Polikliniką we W.. Dla klientów, w tym również powyższych, powód organizował szkolenia (warsztaty) H. celem zapoznania ich ze sprzętem i poznania jego możliwości oraz oceny własnego zapotrzebowania na sprzęt przez klienta. W szkoleniach tych z ramienia powoda uczestniczył również pozwany jako dyrektor handlowy powoda. Za szkolenie zorganizowane przez (...) spółkę akcyjną we W. w dniach 29 i 30 maja 2012 r. dla 20 osób powód zapłacił kwotę 3600 zł netto. Koszt szkolenia na 1 osobę wyniósł 180 zł netto. Szkolenie to zostało zorganizowane m.in. dla przedstawicieli PUP Ś., PUP K., 4 (...) W. oraz 2 przedstawicieli PUP W..

W ramach obowiązków służbowych pozwany wraz z A. C. w dniu 23.05.2012r. pojechali przeprowadzić szkolenie i zapoznanie z ofertą sprzętu H. u klienta powoda, w Urzędzie Miejskim w O.. Koszt tego wyjazdu wyniósł powoda kwotę 274 zł netto i w całości pokrył go powód. Na koszt wyjazdu składają się koszt dojazdu do O. w wysokości 60 zł (2x 36 km) oraz koszt jednego dnia pracy pozwanego w wysokości 214 zł.

W dniu 31.07.2012 r. umowa o pracę między stronami została rozwiązana za wypowiedzeniem przez pozwanego. Po zwolnieniu się pozwany rozpoczął pracę dla (...) sp. z o.o. we W., której przedmiot działalności jest tożsamy z działalnością powoda. Pozwany ujawnił i wykorzystał następnie kontakty i dane klientów powoda (...) sp. z o.o. we W. na rzecz swojego nowego pracodawcy (...) sp. z o.o. we W.. W dniu 13 sierpnia 2012 r. pozwany zarejestrował w bazie H. (H. (...) D. R. Portal) klientów powoda, których dane poznał i z którymi podjął kontakt pracując u powoda, jako klientów swojego nowego pracodawcy. Wykorzystując posiadane informacje o klientach i kontaktach powoda, pozwany namawiał dotychczasowych klientów powoda na zawarcie umów z jego nowym pracodawcą.

W dniu 24 października 2012 r. powód otrzymał od Urzędu Miejskiego w O. zapytanie ofertowe na dostawę sprzętu sieciowego z terminem składania ofert do dnia 30 października 2012 r. Po otrzymaniu zapytania powód chciał zarejestrować Urząd Miejski w O. jako swojego klienta w bazie H.. Otrzymał jednak odrzucenie zgłoszenia, gdyż klient ten został już wcześniej zarejestrowany przez inny podmiot. Powód chcąc dowiedzieć się jak to możliwe, że jego klient, nad którym pracował przez kilka miesięcy, został już zarejestrowany w bazie, zwrócił się do Centrali H. o wyjaśnienia. W dniu 30 października 2012 r. w trakcie rozmowy telefonicznej z przedstawicielem H. R. G. Prezes Zarządu powoda otrzymał informacje, że UM O. został zarejestrowany w dniu 13 sierpnia 2012 r. przez pozwanego dla (...) sp. z o.o. we W.. Okazało się wówczas także, że oprócz UM w O., pozwany wykorzystał także dane innych klientów powoda i zarejestrował ich w bazie H. jako własnych dla nowego pracodawcy, w tym także co do PUP Ś., PUP (...) W. oraz PUP W..

Powód, wobec nie zarejestrowania UM O. jako swojego klienta, nie dostał od H. specjalnych warunków na ten przetarg. Powód złożył ofertę cenową dla Urzędu Miejskiego w O. z ceną 28.948 zł. Okazało się, że przetarg wygrał nowy pracodawca pozwanego, firma (...) sp. z o.o., która otrzymała od H. najlepsze warunki wobec zarejestrowania UM w O. jako swojego klienta. (...) sp. z o.o. wygrała przetarg z ceną 27.627 zł netto. Na skutek przegrania przetargu w O. powód stracił kwotę 4.342 zł netto. UM w O. dalej figuruje w bazie H. jako klient (...) sp. z o.o., a nie powoda, przez co przy następnych przetargach powód znowu nie będzie miał możliwości uzyskania najkorzystniejszej ceny i wygrania przetargu.

Na skutek naruszenia przez pozwanego umowy o pracę i regulaminu pracy oraz przepisów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa powoda, w szczególności poprzez ujawnienie tajemnicy handlowej firmy (...) sp. z o.o. we W. i bezprawnym wykorzystaniu dla własnych celów informacji objętych tajemnicą handlową pozwanego, powód poniósł szkodę, która pozwany powinien naprawić. Na szkodę tą składają się:

- kwota 4342 zł netto z tytułu przegrania przetargu zorganizowanego przez UM w O.,
- kwota 274 zł netto z tytułu kosztu wyjazdu P. S. (1) z A. C. na szkolenie do Urzędu Miejskiego w O.,

- kwota 900 zł netto z tytułu kosztu szkoleń reprezentantów PUP Ś., PUP K., 4 (...) W. i PUP W. (2 osoby), łącznie 5 osób, których to klientów pozwany zarejestrował w bazie H. jako klientów swojego nowego pracodawcy.

W odpowiedzi na pozew pozwany domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Wskazał, że cytowany przez stronę powodową zapis umowy, świadczący zdaniem powoda o zapoznaniu się przez pozwanego z zarządzeniem dotyczącym tajemnicy przedsiębiorstwa, najpewniej zaczerpnięty został z innego wzoru umowy o pracę i trudno mu przypisywać jakąkolwiek moc prawną, gdyż nie ma żadnego odniesienia do panujących u tego pracodawcy stosunków. W okresie zatrudnienia pozwanego, w firmie powoda nie było organizacji związkowych, zbiorowych układów pracy, regulaminów, statutów, czy innych aktów prawa pracy, w szczególności żadne z nich nie były pozwanemu przedstawiane i nie miał on o nich wiedzy. Dokument (...) sp. z o.o. nie został pozwanemu nigdy przedstawiony, czy udostępniony. Pierwszy raz z tym dokumentem pozwany zapoznał się czytając pozew. Pozwany stoi kategorycznie na stanowisku, że żadnej tajemnicy przedsiębiorstwa pozwanego nie wykorzystał, ani nie ujawnił. Powód w pozwie wskazuje, „pozwany wykorzystał posiadane przez niego informacje o klientach powoda i kontaktach oraz że pozwany namawiał dotychczasowych klientów powoda do zawarcia umów z jego nowym pracodawcą (...) sp. z o.o. z pokrzywdzeniem powoda.” Jako swoich klientów powód wskazuje: Urząd Miejski w O., Powiatowy Urząd Pracy w Ś., Powiatowy Urząd Pracy w K., Powiatowy Urząd Pracy w W.. Pozwany podkreślił, że wszystkie wymienione podmioty należą do jednostek sektora finansów publicznych zatem dziwi fakt, że powód uzurpuje sobie wyłączne prawo do obsługi, czy zaopatrywania tych podmiotów. Po wtóre, podmioty te obowiązane są do stosowania odpowiednich przepisów i procedur w zakresie nabywania towarów i usług, w szczególności ustawy prawo zamówień publicznych. Po trzecie zarzut rzekomego nawiania tych klientów na zawarcie umów z (...) sp. z o.o., poza tym że nieudowodniony, jest oczywiście bezzasadny w świetle przepisów i procedur obowiązujących w jednostkach sektora finansów publicznych. Pozwany przyznał, że w dniu 24.10.2012 r. Urząd Miejski w O. ogłosił konkurs ofert oraz wysłał do paru podmiotów prośbę o przedstawienie oferty cenowej na dostawę sprzętu sieciowego. W wyniku przeprowadzonego postępowania, zgodnie z wiedzą pozwanego, zostały złożone trzy oferty, z których Zamawiający wybrał ofertę (...) sp. z o.o. jako najniższą cenowo. Zgodnie z tym, co powód wskazuje, powód złożył ofertę na kwotę 28948 zł, a N. na kwotę 27627 zł. Zatem różnica wyniosła 1 321 zł. Abstrahując od oczywistej bezzasadności żądania od pozwanego odszkodowania z tytułu „przegranego przetargu”, który odbył się przecież w warunkach uczciwej konkurencji i z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów i procedur, wskazać należy, należy, że żądanie zapłaty kwoty 4 342 zł jako prowizji (zysku powoda) uznać należy za nieporozumienie. Nic przecież nie stało na przeszkodzie, żeby powód obniżył zakładany przez siebie zysk i złożył ofertę np. na poziomie 27 000 zł, co spowodowało by wygranie przez niego przetargu.

Ponadto pozwany podkreślił, że na autonomiczne decyzje H. co do polityki cenowej i zasad programów partnerskich, nie ma żadnego wpływu. Nie może pozwany zatem odpowiadać za to jakie ceny powód otrzymał od H.. Dodatkowo pozwany wskazał, że zgodnie z art. 11 ust 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji: „Przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje (techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.” Z powyższej definicji jasno wynika, że tajemnice przedsiębiorstwa stanowią „informacje nieujawnione do wiadomości publicznej. Pozwany wskazał, że informacje, które rzekomo wykorzystał i bezprawnie ujawnił pozwany, objęte są zakresem ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, czyli są publicznie dostępne i bez trudu można je znaleźć w Biuletynach Informacji Publicznej. Co więcej, w zakresie klienta 4 (...) W. powód sam na swojej stronie internetowej wskazuje ten podmiot jako swojego klienta. Poza tym na swojej stronie powód obszernie publikuje informacje na temat swoich klientów i kontrahentów.

Pozwany wskazał ponadto, że podejrzewa, iż powód formułuje swoje roszczenie odszkodowawcze na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, który nawiązuje wyraźnie do treści art. 415 k.c. Tak więc podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej jest odpowiedzialność na zasadzie winy. Powód powinien więc

udowodnić, że wyrządzona mu szkoda pozostaje w związku przyczynowym z oznaczonym czynem, czyn ten jest bezprawny i sprawca działał w sposób zawiniony. Żadna z tych przesłanek nie została przez powoda udowodniona.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany był zatrudniony w powodowej spółce w okresie od 1.10.2008 r. do 31.07.2012 r., w wymiarze pełnego etatu, na stanowisku dyrektora handlowego. Stosunek pracy ustał z dniem 31.07.2012 r., za wypowiedzeniem przez pracownika.

Dowód: świadectwo pracy (akta osobowe – załącznik)

W zarządzeniu z dnia 2.07.2001 r. Prezes (...) sp. z o.o. J. S. (1) wskazał, że „Tajemnicą firmy (...) sp. z o.o.” są: źródła i ceny towarów, informacje o prowadzonych rozmowach handlowych, wynagrodzenia pracowników, informacje o kontaktach (wszystkie zebrane informacje o kontrahentach są poufne i wyłącznie do wykorzystania służbowego), informacje techniczne i technologiczne wykorzystywane przez (...) sp. z o.o. i informacje handlowe. W zarządzeniu wskazano także, że wszyscy pracownicy (...) sp. z o.o. są zobowiązani do zachowania „Tajemnicy firmy (...) sp. z o.o.”, a w szczególności zabronione jest przekazywanie i udostępnianie „Tajemnicy firmy (...) sp. z o.o.” firmom konkurencyjnym.

Dowód: zarządzenie z dnia 2.07.2001 r. (k. 15)

Strona powodowa informowała swoich pracowników o obowiązku zachowania w tajemnicy istotnych informacji.

Dowód: przesłuchanie prezesa strony powodowej (k. 109-110)

zeznania Ł. J. (k. 92v, 94)

częściowo zeznania A. C. (k. 92v, 94)

Na stronie internetowej strony powodowej były przedstawione informacje o klientach, którzy skorzystali z usług strony powodowej.

Dowód: zrzuty z ekranu (k. 65-71)

Do obowiązków pozwanego jako dyrektora handlowego powoda należało m.in. nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi klientami firmy i zachęcanie ich do skorzystania z usług strony powodowej.

Wykonując obowiązki służbowe dla strony powodowej pozwany zawarł kontakty z potencjalnymi klientami powoda, m.in. z Urzędem Miejskim w O., Powiatowym Urzędem Pracy w Ś., Powiatowym Urzędem Pracy w K., Powiatowym Urzędem Pracy w W., Powiatowym Urzędem Pracy w K. a także 4 Szpitalem (...) z Polikliniką we W..

Dla swoich potencjalnych klientów strona powodowa organizowała szkolenia H. celem zapoznania ich ze sprzętem i poznania jego możliwości oraz dokonania przez klienta oceny własnego zapotrzebowania na sprzęt. W szkoleniach tych z ramienia powoda uczestniczył również pozwany jako dyrektor handlowy powoda.

Do obowiązków pozwanego należała rejestracja klientów, z którymi pozwany się kontaktował pracując u powoda, w bazie H. (H. (...) D. R. Portal).

Dowody: okoliczności bezsporne, a nadto:

przesłuchanie prezesa strony powodowej (k. 109-110)

przesłuchanie pozwanego (k. 109-110)

Po nawiązaniu kontaktu z danym klientem powód, sam będący natomiast klientem firmy (...), mógł zarejestrować swojego klienta w bazie H. (H. (...) D. R. Portal) dzięki czemu w przypadku przetargu organizowanego przez tego

klienta powód otrzymywał od firmy (...) korzystniejsze warunki (specjalny rabat) na dostawę sprzętu dla tego klienta, przez co sam również mógł zaoferować korzystne warunki w przetargu.

Rejestracja na portalu miała na celu ochronę partnera H., który w danego klienta inwestuje czas i pieniądze.

Firma, która zgłasza się jako druga do H., najczęściej nie otrzymuje preferencyjnych cen, przez co pogarsza się jej sytuacja w ewentualnym przetargu.

H. samo reguluje politykę udzielania rabatów. Strona powodowa ani inni partnerzy H. nie mają na nią wpływu.

Dowody: zeznania R. G. (k. 93, 95)

zeznania A. C. (k. 92v, 94)

zeznania Ł. J. (k. 92v, 94)

przesłuchanie prezesa strony powodowej (k. 109-110)

częściowo przesłuchanie pozwanego (k. 109-110)

Za szkolenie zorganizowane przez (...) spółkę akcyjną we W. w dniach 29 i 30 maja 2012 r. dla 20 osób powód zapłacił kwotę 3600 zł netto. Szkolenie to zostało zorganizowane m.in. dla przedstawicieli PUP Ś., PUP K., 4 (...) W. oraz dwóch przedstawicieli PUP W..

Dowód: faktura VAT nr (...) (k. 41)

zeznania Ł. J. (k. 92v, 94)

zestawienie uczestników (k. 39)

W ramach obowiązków służbowych pozwany wraz z A. C. w dniu 23.05.2012 r. pojechali przeprowadzić szkolenie i zapoznanie z ofertą sprzętu H. u klienta powoda, w Urzędzie Miejskim w O.. Koszt tego wyjazdu pokrył w całości powód.

Dowód: korespondencja mailowa (k. 20-24)

zeznania A. C. (k. 92v, 94)

przesłuchanie prezesa strony powodowej (k. 109-110) przesłuchanie pozwanego (k. 109-110)

W dniu 31.07.2012 r. umowa o pracę między stronami została rozwiązana za wypowiedzeniem przez pozwanego. Po zwolnieniu się pozwany rozpoczął pracę dla (...) sp. z o.o. we W., której przedmiot działalności jest tożsamy z działalnością powoda i która w przeszłości konkurowała ze stroną powodową.

Dowód: okoliczność bezsporna, a nadto:

ogłoszenia o wyborze ofert (k. 59-64)

Przed upływem okresu wypowiedzenia prezes strony pozwanej kilkakrotnie pytał pozwanego, czy zarejestrował podmioty, z którymi nawiązał kontakt, w bazie H., jako klientów strony powodowej. Pozwany oświadczył, że zarejestrował Urząd Miejski w O.. Nie zaprzeczył, by zarejestrował również pozostałe podmioty, dawał do zrozumienia, że tak zrobił. Ponadto prezes strony powodowej przypominał pozwanemu, by po zwolnieniu nie szkodził powodowej firmie oraz mówił, że mogą nadal współpracować. Pozwany i prezes strony powodowej zakończyli współpracę w przyjaźni.

Dowód: przesłuchanie prezesa strony powodowej (k. 109-110) częściowo przesłuchanie pozwanego (k. 109-110)

W rzeczywistości pozwany nie zgłosił podmiotów, nad którymi pracował jako pracownik powoda, do bazy H. jako klientów powoda.

Dowód: przesłuchanie pozwanego (k. 109-110)

W dniu 13 sierpnia 2012 r. pozwany jako pracownik (...) sp. z o.o. we W., zarejestrował w bazie H. jako klientów swojego nowego pracodawcy podmioty, z których przedstawicielami spotkał się jako dyrektor handlowy strony powodowej – Urząd Miejski w O. i PUP w W..

Ponadto na przełomie września i października 2012 r. pozwany zarejestrował jako klientów N. podmioty UP w K. i Ś..

Dowód: przesłuchanie pozwanego (k. 109-110)

W dniu 24 października 2012 r. powód otrzymał od Urzędu Miejskiego w O. zapytanie ofertowe na dostawę sprzętu sieciowego z terminem składania ofert do dnia 30 października 2012 r. Po otrzymaniu zapytania powód chciał zarejestrować Urząd Miejski w O. jako swojego klienta w bazie H.. Otrzymał jednak odrzucenie zgłoszenia, gdyż klient ten został już wcześniej zarejestrowany przez inny podmiot. Powód zwrócił się do Centrali H. o wyjaśnienia. W dniu 30 października 2012 r. w trakcie rozmowy telefonicznej z przedstawicielem H. R. G. Prezes Zarządu powoda otrzymał informację, że UM O. został zarejestrowany w dniu 13 sierpnia 2012 r. przez pozwanego dla (...) sp. z o.o. we W.. Powód dowiedział się wówczas również o zarejestrowaniu przez pozwanego dla N. innych podmiotów.

Dowód: zapytanie ofertowe (k. 25, 58)

korrespondencja mailowa (k. 26-30, 32-34)

Prezes strony powodowej był zaszokowany czynem pozwanego, w szczególności w świetle długiej i zakończonej w przyjaźni współpracy.

Dowód: przesłuchanie prezesa strony powodowej (k. 109-110)

Powód złożył w przetargu ofertę cenową dla Urzędu Miejskiego w O. z ceną 28.948 zł netto. Przetarg wygrał nowy pracodawca pozwanego, firma (...) sp. z o.o. z ceną 27.627 zł netto.

Dowód: korespondencja mailowa (k. 31)

oferta strony powodowej (k. 36)

Pismem z dnia 14.11.2012 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 5516 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 sierpnia 2012 r. wskazując, że żądana kwota jest wynikiem wyrządzenia przez pozwanego powodowi szkody jako byłemu pracodawcy, przede wszystkim z tytułu naruszenia umowy o pracę i regulaminu pracy oraz przepisów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa, w szczególności poprzez ujawnienie tajemnicy handlowej firmy (...) sp. z o.o. we W. i bezprawne wykorzystanie informacji objętych tajemnicą, w tym dotyczących klientów firmy.

Dowód: wezwanie do zapłaty (k. 37-38)

Pozwany odmówił zapłaty powołując się na brak podstaw prawnych.

Dowód: pismo z 21.11.2012 r. (k. 72)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd Rejonowy oparł się na niezakwestionowanych przez żadną ze stron dowodach z dokumentów oraz spójnych, korespondujących ze sobą oraz ze zgromadzoną dokumentacją zeznaniach świadków. Wyjaśnieniom stron Sąd dał wiarę w zakresie, w jakim znalazły one potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym sprawy.

Pracodawcy dokładają wszelkich starań w celu ochrony swoich interesów gospodarczych. W trakcie trwania stosunku pracy pracownika jest zobowiązany do dbania o dobro pracodawcy i zachowania w tajemnicy informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę – jest to jeden z podstawowych obowiązków pracownika, wskazanych w art. 100 k.p.

Naruszenie obowiązku pracowniczego w czasie trwania stosunku pracy wywołujące pracodawcy szkodę, skutkuje odpowiedzialnością pracownika na podstawie art. 114 i nast. k.p. Jest to odpowiedzialność na zasadzie winy, różnicowana co do wysokości w zależności od tego, czy pracownik wyrządził szkodę umyślnie czy nieumyślnie.

Po ustaniu stosunku pracy tajemnica byłego pracodawcy podlega ochronie prawnej na podstawie art. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie ust. 1 powołanego przepisu, czynem nieuczciwej konkurencji jest przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej, jeżeli zagraża lub narusza interes przedsiębiorcy. Zgodnie zaś z ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się również do osoby, która świadczyła pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego – przez okres trzech lat od jego ustania, chyba że umowa stanowi inaczej albo ustał stan tajemnicy.

Legalna definicja tajemnicy przedsiębiorstwa zawarta jest w art. 11 ust. 4 u.z.n.k. W świetle wskazanego przepisu można powiedzieć, że aby dana informacja podlegała ochronie na podstawie art. 11 u.z.n.k., musi ona spełniać warunki poufności, braku ujawnienia i zabezpieczenia informacji. Tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi poufna informacja posiadająca wartość gospodarczą, a w szczególności informacja techniczna, technologiczna lub organizacyjna. (tak A. M. w komentarzu do art. 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, LEX 2013)

Samo związanie pracownika (także byłego) tajemnicą przedsiębiorstwa nie oznacza automatycznie, że jest on związany zakazem konkurencji. Jest bowiem możliwa sytuacja, w której były pracownik podejmuje zatrudnienie u nowego pracodawcy, który jest jednocześnie podmiotem konkurencyjnym w stosunku do poprzedniego pracodawcy i wykonuje swoje obowiązki bez naruszania tajemnicy a zachowanie jej nie ogranicza mu podejmowania i wykonywania zatrudnienia (wyrok SN z dnia 18 stycznia 2005 r., II PK 126/04).

W niniejszej sprawie strony nie zawarły umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Pozwany był zatem uprawniony do podjęcia pracy również u podmiotu dla powoda konkurencyjnego, co bezspornie uczynił. Pozwany był jednak z mocy powołanego wyżej przepisu zobowiązany do zachowania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa strony powodowej.

Odpowiedzialność z tytułu popełnienia czynu nieuczciwej konkurencji wynika z samej ustawy, bez potrzeby zawierania dodatkowych umów w tym zakresie i spoczywa również na pracowniku, niezależnie od woli pracodawcy. Także po rozwiązaniu stosunku pracy byli pracownicy są zobowiązani (z mocy ustawy) do zachowania w tajemnicy posiadanych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa (bez konieczności ustalenia dla nich odszkodowania), a zwolnienie byłych pracowników z zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy nie jest równoznaczne z godzeniem się przez byłego pracodawcę na ujawnianie jego tajemnic (wyrok SN z dnia 25 stycznia 2007 r., I PK 207/06).

Odpowiedzialność cywilna byłego pracownika za naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa byłego pracodawcy wynika z przepisów art. 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w zw. z art. 415 k.c. i jest odpowiedzialnością na zasadzie winy.

Do rozstrzygnięcia sprawy między byłym pracownikiem a byłym pracodawcą właściwy jest sąd pracy, albowiem jest to sprawa związana ze stosunkiem pracy (art. 476 k.p.c.) Dla przyjęcia, że roszczenie jest związane ze stosunkiem pracy, niezbędny jest stosunek pracy (istniejący lub były), a obok niego inny stosunek prawny, z którego wywodzone jest

konkretne roszczenie. Między tymi dwoma Stosunkami prawnymi musi występować ścisły związek przedmiotowy, sprowadzający się do uznania, że bez istnienia stosunku pracy niemożliwe byłoby powstanie dochodzonego roszczenia. Stronami stosunku, z którego wyprowadzane jest roszczenie, muszą być strony stosunku pracy (aktualne lub były) (tak. J. I. w komentarzu do art. 476 k.p.c.).

W niniejszej sprawie strona powodowa wskazywała na działania i zaniechania pozwanego, skutkujące powstaniem u niej szkody, a mające miejsce zarówno w trakcie trwania stosunku pracy, jak i po jego ustaniu. Wskazywała bowiem, że pozwany po nawiązaniu kontaktów z ewentualnymi klientami powoda i przeszkoleniu ich co do możliwości zamówienia przez powoda sprzętu H., naruszył obowiązki pracownicze nie rejestrując tych klientów dla powoda w bazie H., a następnie okłamał pracodawcę co do faktu ich zarejestrowania i już jako pracownik konkurencyjnej firmy, wykorzystał informacje stanowiące tajemnicę handlową powoda i zarejestrował te same podmioty jako klientów nowego pracodawcy, uniemożliwiając tym samym powodowi dokonanie rejestracji i uzyskanie korzystnych warunków cenowych od H..

Pozwany domagając się oddalenia powództwa wskazywał, że nie naruszył żadnej tajemnicy przedsiębiorstwa strony powodowej, albowiem strona powodowa sama ujawnia na swojej stronie informacje o swoich klientach, a ponadto podkreślał, że jego zachowanie nie nosi cechy bezprawności. Zasadzenie na rzecz powoda odszkodowania wymagałoby wykazania przez niego przesłanek odpowiedzialności deliktowej, czyli bezprawności i winy powoda, szkody i jej wysokości oraz związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem pozwanego a powstaniem szkody.

W ocenie Sądu Rejonowego, wbrew stanowisku pozwanego, strona powodowa wykazała w toku postępowania, że pozwany P. S. (1) najpierw nienależycie wykonał swoje obowiązki pracownicze, a następnie złamał zasadę lojalności wobec byłego pracodawcy, rejestrując w sierpniu i wrześniu na portalu H. podmioty, nad którymi pracował jako pracownik powoda, jako klientów swojego nowego pracodawcy (...) sp. z o.o.

Nienależyte wykonanie obowiązków pracowniczych przez pozwanego polegało na niezarejestrowaniu w bazie H. do dnia rozwiązania umowy o pracę podmiotów, z którymi pozwany jako pracownik powoda nawiązał kontakt, z którymi przeprowadzał finansowane przez powoda szkolenia, warsztaty i rozmowy, zachęcając ich do nabycia sprzętu H., a następnie na wprowadzeniu w błąd prezesa strony powodowej J. S. (2) co do faktu zarejestrowania tych podmiotów jako klientów powodowej spółki. Pozwany sam przyznał, że co do Urzędu Miejskiego w O. potwierdził prezesowi J. S. (2) fakt jego zarejestrowania. Twierdził, że sprawdził ten fakt w bazie H.. Sąd nie dał pozwanemu wiary w tym zakresie, jak bowiem przyznał sam pozwany, był on jedyną osobą w powodowej spółce, która zajmowała się nawiązywaniem współpracy tymi podmiotami, a tym samym winna je była zarejestrować. Druga z osób, która technicznie mogłaby dokonać takiej rejestracji, nie miała – jak przyznał pozwany - nic wspólnego ze współpracą z tymi podmiotami. Ponadto już w niecałe dwa tygodnie po zakończeniu współpracy z powodem, w dniu 13.08.2012 r., pozwany – jak sam przyznał – zarejestrował Urząd Miejski w O. i PUP w W. jako klientów (...) sp. z o.o. Nielogicznym byłoby podjęcie przez pozwanego próby takiej rejestracji, gdyby był przekonany, że te podmioty zostały już zarejestrowane przez niego lub inną osobę jako klienci powoda. Gdyby zaś nawet pozwany rzeczywiście pozostawał w błędnym przekonaniu co do zarejestrowania tych podmiotów na powoda lub nieprawidłowo sprawdził fakt ich zarejestrowania, oznaczałoby to również nienależyte wykonanie przez niego obowiązków pracowniczych.

Od dnia 1.08.2012 r., jako były pracownik strony powodowej, pozwany P. S. (1) nie był związany żadnym z zarządzeń wydanych przez prezesa strony powodowej, ani też przepisami kodeksu pracy dotyczącymi obowiązków pracowników. Był jednak zobowiązany na podstawie wyżej wskazanych przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a w szczególności jej art. 11, do zachowania tajemnicy przedsiębiorstwa swojego byłego pracodawcy, czyli do nieujawniania wszelkich informacji poufnych, których ujawnienie mogłoby narazić byłego pracodawcę na szkodę. Zdaniem Sądu, pomimo niewykazania przez stronę powodową, że pozwany jeszcze jako pracownik strony powodowej był kiedykolwiek zapoznany z treścią Zarządzenia z dnia 2.07.2001 r., z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków i korespondujących z nimi wyjaśnień prezesa strony powodowej wynika, że pozwany był w pełni świadomy wagi zachowania w tajemnicy istotnych informacji o klientach, nad których zdobyciem pracuje strona powodowa, i w co inwestuje swoje środki finansowe organizując rozmowy, szkolenia, warsztaty i inwestując

czas opłacanych przez siebie pracowników. Jak wynika ze spójnych zeznań świadków, konieczność zachowania tajemnicy była wszystkim pracownikom strony powodowej powszechnie znana i przypominana. Branża, w której działa strona powodowa, jest bardzo konkurencyjna, a w przypadku przejścia pracowników pomiędzy pracodawcami może dochodzić do ujawnienia newralgicznych danych. Ponadto, wbrew stanowisku pozwanego, strona powodowa na swojej stronie internetowej nie ogłosiła informacji o tym z jakimi podmiotami prowadzi aktualnie rozmowy handlowe i wobec których prowadzi działania marketingowe inwestując w nie swoje środki, a jedynie wskazała, z jakimi podmiotami współpracowała w przeszłości. Informacją, do której zachowania w tajemnicy zobowiązany był zdaniem Sądu pozwany, nie zaś była informacja o tym, z kim powód w przyszłości współpracował, ale w przyszłą współpracę z kim właśnie inwestuje. Informacja, o pozyskanie jakich klientów powód się aktualnie stara, inwestując w to swoje środki finansowe, pozostawała nieujawniona i miała dla strony powodowej charakter poufny, o czym pozwany w ocenie Sądu Rejonowego wiedział, skoro pracował na wysokim stanowisku dyrektora handlowego, wcześniej przez lata współpracował z powodem i bardzo dobrze znał specyfikę branży i zasady jej działania.

Bez względu na to, czy wykorzystane przez powoda informacje o prowadzonych celem uzyskania klientów działaniach (szkoleniach) miały charakter tajemnicy przedsiębiorstwa, o której mowa w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a tym samym czy ich wykorzystanie przez powoda stanowiło czyn nieuczciwej konkurencji (choć ku takiej ocenie skłania się Sąd Rejonowy), to nie ulega wątpliwości, że powód, jako były dyrektor handlowy strony powodowej, był zobowiązany do zachowania tych informacji tajemnicy przed nowym pracodawcą i niewykorzystywania ich dla jego korzyści finansowych ze szkodą powoda. Należy bowiem w tym miejscu podkreślić, że stanowiąca przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej bezprawność działania sprawcy (art. 415 k.c.) polega nie tylko na podjęciu przez niego działań sprzecznych z prawem, ale również z zasadami współżycia społecznego. Judykatura wskazuje bowiem, że bezprawność zachowania polega na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współżycia społecznego (wyrok SN z dnia 22 września 1986 r., IV CR 279/86, LEX nr 530539). Nawet gdyby zatem uznać, że powód nie spełnił w wystarczający sposób warunku zabezpieczenia poufności informacji o klientach, nad których pozyskaniem pracował, a tym samym pozwany nie dopuścił się czynu niewłaściwej konkurencji, to w ocenie Sądu działanie pozwanego polegające na niezarejestrowaniu podmiotów wbrew obowiązkowi pracowniczemu, wprowadzeniu w błąd powoda, a następnie wykorzystaniu posiadanej wiedzy o podjętych przez powoda działaniach marketingowych przez szybsze zarejestrowanie podmiotów, w których nakłonienie do współpracy inwestował, nadal z oczywistych względów pozostaje sprzeczne z zasadami współżycia społecznego – z zasadą lojalności i uczciwego postępowania.

Pomimo powyższego, powództwo o zasądzenie tytułem odszkodowania kwoty 5.516 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty nie zasługiwało na uwzględnienie.

Do przesłanek odpowiedzialności deliktowej należą nie tylko zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, ale również szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą. Strona powodowa nie wykazała zaś zdaniem Sądu Rejonowego istnienia normalnego związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem powoda a powstaniem szkód wskazanych w pozwie ani wysokości szkody.

Pod pojęciem szkody rozumie się uszczerbek majątkowy (*damnum emergens*) – uszczuplenie majątku o pewną wartość lub też utracone korzyści (*lucrum cessans*) - różnicę między oczekiwanym, hipotetycznym i bardzo prawdopodobnym stanem majątkowym, a stanem rzeczywistym. Odnosząc się zaś do związku przyczynowego wskazać należy, że za normalne (pozostające w związku przyczynowym) skutki działania i zaniechania uznaje się takie, które zwykle w danych okolicznościach następują.

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanego tytułem odszkodowania kwoty 4342 zł netto z tytułu przegrania przetargu zorganizowanego przez UM w O., kwoty 274 zł netto z tytułu kosztu wyjazdu P. S. (1) z A. C. na szkolenie do Urzędu Miejskiego w O. oraz kwoty 900 zł netto z tytułu kosztu szkoleń reprezentantów PUP Ś., PUP K., 4 (...) W. i PUP W. (2 osoby), łącznie 5 osób, których to klientów pozwany zarejestrował w bazie H. jako klientów swojego nowego pracodawcy.

Zdaniem Sądu wszystkie trzy żądania składające się na roszczenie pozwu należy rozpatrywać w kategorii utraconych korzyści, skutkiem żadnego z działań powoda nie był bowiem bezpośredni uszczerbek w majątku strony powodowej (strata).

W zakresie żądania odszkodowania w wysokości 4342 zł netto z tytułu niezyskanej prowizji za przegrany przetarg w Urzędzie Miejskim w O., powód nie wykazał zdaniem Sądu, że gdyby nie działania pozwanego, to z wysokim prawdopodobieństwem wygrałby przetarg i uzyskałby korzyść w wysokości 4342 zł.

Należy podkreślić, że jedyne dokumenty dotyczące wskazywanego przez stronę powodową przetargu, jakie zostały przedstawione w niniejszej sprawie, to oferta powoda na kwotę 28.948 zł netto i korespondencja mailowa, z której wynika, że przetarg ten wygrała firma (...) z ceną 27.627 zł netto, czyli o ok. 1300 zł niższą. Przede wszystkim ze zgrupowanego materiału dowodowego nie wynika, by cena była jedynym kryterium wyboru oferty w tym konkretnym przetargu. Powód nie wykazał, za jaką kwotę kupił ostatecznie sprzęt od H. (jedynie zadeklarował, jaką kwotę z jego oferty stanowiła prowizja), nie udowodnił także, że firma (...) kupiła sprzęt od H. taniej – a zdarzały się, jak wynikało z zeznań, przypadki, że ceny preferencyjne dostawał więcej niż jeden podmiot. Nie można tym samym wykluczyć, że firma (...) kupiła sprzęt od H. za tę sama lub niewiele niższą cenę, a wygrała przetarg, ponieważ dała niższą marżę. Powód nie wykazał również, że wskazana przez niego kwota 4342 zł stanowi typową nakładaną przez niego marżę (nakładaną np. procentowo lub kwotowo). Podstawą uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego powoda nie może być zaś samo twierdzenie, że taką właśnie marżę narzucił we wskazanym i przegranym jego zdaniem z winy pozwanego przetargu. Równie dobrze powód bowiem mógłby wskazać w toku postępowania, że narzucił wówczas marżę w wyższej kwocie niż 4342 zł (np. 5000 zł, 6000 zł) i domagać się jej zasądzenia tytułem odszkodowania – przy przedstawionym materiale dowodowym nie sposób jest zweryfikować twierdzeń powoda co do wysokości narzuconej przez niego marży ani sprawdzić, czy była to marża w zwykłej ustalonej przez niego wysokości i czy obniżenie ceny o kwotę rabatu uzyskanego przez pierwszy zarejestrowany podmiot w bazie H. skutkowałoby automatycznie wygraniem przetargu, czy też cena nie była jego jedynym kryterium.

Podsumowując – nie sposób na podstawie przedstawionego materiału dowodowego uznać, że gdyby pozwany przed zwolnieniem zarejestrował UM w O. jako klienta powoda i nie zarejestrował go jako klienta N., to powód z dużym prawdopodobieństwem wygrałby przetarg i uzyskał prowizję właśnie w wysokości 4342 zł netto.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie udowodnił również związku przyczynowego ani wysokości szkody w zakresie żądania zasądzenia na jego rzecz kwot 274 zł i 900 zł z tytułu kosztu wyjazdu P. S. (1) z A. C. na szkolenie do Urzędu Miejskiego w O. oraz kwoty 900 zł netto z tytułu kosztu szkoleń reprezentantów PUP Ś., PUP K., 4 (...) W. i PUP W..

Jak wyżej wskazano, również w tym zakresie zadanie powoda należało rozpatrywać w świetle utraconych korzyści, żadne z działań pozwanego P. S. (2) kosztów tych bowiem nie wywołało. Strona powodowa liczyła jednak na przyszłe korzyści będące konsekwencją jej inwestycji (warsztatów, wyjazdów pracowników, szkoleń) w postaci uzyskania klientów. Należy jednak zauważyć, że marketing zawsze związany jest z ryzykiem. W przypadku żądania zwrotu tych kosztów strona powodowa nie wykazała zaś (w jeszcze większym stopniu niż w przypadku żądania dotyczącego przegranego przetargu), by z inwestycją marketingową w postaci szkolenia i wyjazdu, za które domaga się od pozwanego zwrotu kwot 900 zł i 274 zł, wiązała się pewna lub wysoce prawdopodobna korzyść w takiej właśnie wysokości, którą strona powodowa utraciła. Ponadto pozwany przyznał się jedynie do zarejestrowania na rzecz nowego pracodawcy czterech podmiotów – Urzędu Miejskiego w O., PUP w W., UP w K. i Ś., strona powodowa nie wykazała zaś, by kiedykolwiek zarejestrował na rzecz (...) sp. z o.o. PUP K. lub 4 (...) W., których również dotyczy żądanie zwrotu kosztów. Strona powodowa winna była wykazać zaistniały w jej majątku na skutek działań pozwanego uszczerbek lub wysoce prawdopodobne utracone korzyści, czego skutecznie nie uczyniła. Brak zaś podstaw do automatycznego obciążania pozwanego kosztami wszelkich inwestycji marketingowych strony powodowej związanych z podmiotami, z którymi powód prowadził rozmowy, i których dla strony powodowej w bazie H. nie zarejestrował.

Zgodnie z art. 98 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W punkcie II wyroku Sąd Rejonowy na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z par. 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego 1217 zł (1200 zł + 17zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W pkt III sentencji wyroku nieuiszczonymi kosztami sądowymi w kwocie 320,96 zł, poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa z tytułu zwrotu kosztów świadka R. G., Sąd Rejonowy na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 k.p.c. obciążył stronę powodową, która sprawę przegrała.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.